

23.02.2026

Lausuntopalvelu
VN/9441/2025

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-asemista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta

NorthBase on suomalainen NewSpace-yhtiö, joka tuottaa maa-asemapalveluita satelliittien omistajille ja operaattoreille. Yrityksemme vaikuttaa siten ensisijaisesti maa-asemalainsäädäntö, mutta myös muu avaruuslaissäädäntö välillisesti.

Lupahallinnon siirtäminen TEM:stä Traficomiin ansaitsee mielestämme vielä tarkan harkinnan mukaan lukien avoin yritysvaikutusarviointi. Oman näkemyksemme mukaan nykytilanne on tyydyttänyt ainakin yrityskenttää hyvin, ja käsityksemme mukaan yksikään yritys ei ole muutosta toivonut tai esittänyt. Tätä tukee myös PIA ry:n lausunto. Maaliskuun 9p pidetyssä keskustelutilaisuudessa käydyistä avoimista keskusteluista kävi lisäksi ilmi, että asiaa on ilmeisesti valmisteltu tavalla tai toisella peitellysti tai huolimattomasti. Tilaisuudessa allekirjoittaneelle syntyneen käsityksen mukaan tapa ei täytä suomalaiseen lainsäädännön avoimuuteen ja säädäntäjärjestykseen liittyviä kriteereitä. Koska toimiala on Suomelle mm. taloudellisesti ja puolustuksellisesti merkittävä, on näkemyksemme mukaan perusteltua, että asia avataan vielä rehelliselle keskustelulle. Se, että jokin asia on päätetty ennen sen tuomista keskusteluun ei edusta hyvää hallintotapaa tai lainsäätämistä.

Maa-asemalakiin esitetyn muutoksen katsomme olevan asianmukainen, joskin lupaviranomaisella on jo nyt ollut mahdollisuus sanktioida luvan haltijoita keskeyttämällä toiminta tai perumalla lupa. Toisaalta haluamme nostaa esiin muutoksen, jota lakiin ei olla tekemässä ja jonka Kuva Space nosti esiin sekä em. keskustelutilaisuudessa että omassa lausunnossaan: Yksinkertaistettuna avaruustoimintalain mukaisen satelliittidatan ja maa-asemalain mukaisen maa-asemadatan erilaisuus ja erilainen kohtelu aiheuttaa ongelmia erityisesti kotimaisille toimijoille ja käytännössä ohjaa tilanteeseen, jossa suomalaisen satelliittioperaattorin kannattaa suosia ulkomaista maa-asematoimijaa eikä ainakaan tehdä maa-asematoimintaa itse. Toinen mahdollinen korjaamista vaativa detali on paikannusdatan rajaamine pois maa-asemalain piiristä. Toisaalta optiset teleskoopit voisi lisätä toiminnan piiriin, mikäli halutaan säilyttää kontrolli SSA-havaintolaitteissa: passiivisella teleskoopilla voidaan tehdä ja tehdään samaa toimintaa kuin aktiivisella tutkalla.

Avaruusesineen luovuttamisen helpottamiseen tähtäävä muutos on erittäin kannatettava. Tässä, kuten muussakin lausunnon kohteena olevassa regulaatiossa, Suomella on erinomainen mahdollisuus parantaa suomalaisen avaruusekosysteemin kansainvälistä kilpailukykyä ja oman toimintamme ja esimerkkinä kautta ohjata koko kansainvälistä toimintakenttää kohti laadukasta ja oikeudenmukaista mutta silti ketterää ja toimivaa regulaatiota. Tehdään siis suomalaisesta regulaatiosta sellaista, mitä se on hallitusohjelmissa ja strategiapapereissa ollut jo toistakymmentä vuotta: Sujuvaa ja mahdollistavaa. Kuten 9p keskustelutilaisuus osoitti, eri sektoreiden toimijat pystyvät keskustelemaan asioista yhdessä. Pystymme myös kehittämään asioita yhdessä, lainsäädäntöäkin jos niin halutaan.

Yhteistyöterveisin,

Tommi Rasila
Perustaja ja toimitusjohtaja
NorthBase Oy